

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 153.

Anden Session.

45de Møde.

Løvertagen den 7de December.

(Fortsat).

C. S. Hansen (fortsat): Naar § 5 gaaer ud af Loven, saa troer jeg, efter det praktiske Kendskab, jeg har til Forholdene, at Loven er unyttig, hvormod naar § 5 vedtages, det gjøres indlysende for Fæstebonden, at naar han vil vente, at hans Arvinger skulle besidde Fædrenegaarden, saa maa han i leveinde Live købe den, og give den Priis for den, som er påssende (Hør!), da ingen Bondesamilie efter min Overbeviisning forlader Fædrenegaarden mod at faae $\frac{1}{4}$ af hvad den udbringes til ved Auction. Det kan ikke hjælpe, man her vil sige: Eieren kan sælge Gaarden, naar den er fæstledig. Der er ingen Eier, som under de nuværende Forhold sælger en Gaard ved Auction, naar den bliver fæstledig; de aller sidste Aar have overtydet os om, at man krymper sig mere og mere ved at gribe til dette forhadte Middel (Hør!). De, som have bragt Forslaget ind i Forsamlingen, ville alene give Besidderne af Lehnene etc. Rettighed til at sælge Fæstestederne uden at søge Fæstefamiliernes i Forholdene begrundede Ret betrygget noget derimod; — thi de opstillede Procenter ere illusoriske uværdige Bestemmelser. — Af disse Grunde har jeg stemt for § 5. Jeg har nylig talt med private Godseiere heri Sjælland, — og det Godseiere, der ikke have nødig at sælge, hvis Forsatning er af den Bessaffenhed at de ikke trænge til Penge — disse have, idet de betegne det som et fordommeligt Forhold, nu at eie Fæstegods, forsikret mig, at den vægtigste Hindring for at sælge dette Gods, hvad de iøvrigt gjerne vilde, netop er den Omstændighed, at Bonden tænker: Eieren sælger ikke Fæstegaarden efter min Død; og paa Lehn-

godserne veed Bonden, at Eieren ikke kan sælge Gaarden, naar det bliver ved det Bestaaende. Da § 5 nu er bleven staaende i Loven, saa stemmer jeg for Loven; thi jeg troer, at den vil blive gavnlig med denne Paragraph; hvis denne Paragraph ikke var blevet optagen, havde jeg ubetinget stemt imod Loven, idet jeg troer, at jeg vilde have svigtet den Pligt, der paahviler mig ved at have indtaget denne Plads, dersom jeg i dette Tilfælde stemte for Loven.

Bregendahl: Da det synes, at Forhandlingerne igjen i Dag ville udspinde sig temmeligt langt, skal jeg ikke give noget stort Bidrag til deres Forlængelse, og jeg skal derfor ikke følge den ærede næstforegaaende Taler fra Lolland i de forskjellige Betragtninger han anstillede, men jeg skal, hvor megen Opfordring der end kunde være til nærmere at yttre mig i Anledning af forskjellige af hans Udtalelser, kun indskrænke mig til at erklære, at jeg ingenlunde kan tiltræde den Roes eller det Duffe, som han har udtalt med Hensyn til det noksom omtalte Forslag fra den forrige Indenrigsminister angaaende Fremme af Selveienedom, og at det, som jeg fornemmelig har imod dette Forslag, og hvorfor jeg ikke troer, at det vil være andet end til Skade, det er det, at det paa en Maade, som jeg her ikke skal nærmere characterisere, men som jeg ikke troer vilde være gavnligt for Staten, søger paa eengang aldeles at ophæve den Omhu, som Lovgivningen bestandig har udviist, for at lette den ubemidlede mindre Jordbruger Afgaangen til at komme i Besiddelse af Jord, og at man har troet at kunne aldeles ophæve denne Lovgivningens Beskyttelse for alle nuværende og de tilkommende ubemidlede mindre Jordbrugere, mod at man affandt sig med de nuværende mindre Jordbrugere, ved at give dem nogen Pengeerstat-